C/2024/2214

19.3.2024

Objava zahtevka za registracijo imena v skladu s členom 50(2), točka (a), Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil

(C/2024/2214)

V skladu s členom 51 Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) je ta objava podlaga za uveljavljanje pravice do ugovora zoper zahtevek v treh mesecih od datuma te objave.

ENOTNI DOKUMENT

„Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“

EU št.: PGI-CY-02862 – 26. 8. 2022

1. **Ime ZGO**

„Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“

2. **Država članica ali tretja država**

Ciper

3. **Opis kmetijskega proizvoda ali živila**

3.1. *Vrsta proizvoda*

Skupina 2.10 Eterična olja

3.2. *Opis proizvoda, za katerega se uporablja ime iz točke 1*

Proizvod „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ je dišeča voda (hidrolat). Pridobiva se z destilacijo celih cvetov zelo dišeče sorte vrtnice *Rosa damascena* (damaščanska vrtnica) v pitni vodi.Proizvaja se izključno iz prve destilacije, brez redčenja z vodo ali dodajanja arom ali konzervansov. Za proizvod je značilen posebej močan in svež vonj, ki spominja na vonj svežih vrtnic.

Fizikalne in organoleptične značilnosti

Barva: brezbarvna in bistra,

konsistenca: tekoča,

vonj: po svežih vrtnicah,

okus: po svežih vrtnicah.

Kemijske značilnosti:

vsebnost eteričnega olja je najmanj 150 mg/liter (0,015 %).

3.3. *Krma (samo za proizvode živalskega izvora) in surovine (samo za predelane proizvode*

Proizvod „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ se pridobiva iz cvetov vrtnice *Rosa damascena* na kmetijskih gospodarstvih na opredeljenem geografskem območju. Geografsko območje leži v gorski krnici, ki ima posebne podnebne značilnosti, kot so mile zime, sveža poletja, šibki vetrovi in visoka relativna vlažnost. Te razmere so zelo ugodne za gojenje sorte *Rosa damascena* in razvoj močnega vonja, potrebnega za proizvodnjo rožne vode „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ z želenim vonjem. Poleg tega je zaradi uporabe surovin s kmetijskih gospodarstev z opredeljenega geografskega območja omogočen prevoz na kratke razdalje, kar prispeva

([1]) UL L 343, 14.12.2012, str. 1, ELI:http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1151/oj

k temu, da je vpliv na te občutljive vrtnice čim manjši ter da se močan vonj surovine tako ohrani in prenese v končni proizvod „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“.

3.4. *Posebne faze pridelave, ki jih je treba izvajati na opredeljenem geografskem območju*

Na opredeljenem geografskem območju je treba izvajati naslednje faze proizvodnje rožne vode „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“:

— nabiranje vrtnic na kmetijskih gospodarstvih in njihov prevoz v destilarno,

— sprejem vrtnic za takojšnjo destilacijo ali začasno skladiščenje do destilacije,

— skladiščenje hidrolata v posodah do stekleničenja,

— postopki za zagotavljanje higiene proizvoda (filtriranje in/ali drug način za preprečevanje razvoja mikrobov).

3.5. *Posebna pravila za rezanje, ribanje, pakiranje itn. proizvoda, za katerega se uporablja registrirano ime*

Stekleničenje mora potekati na opredeljenem geografskem območju, saj se lahko zaradi spremembe temperature in/ali izpostavljenosti svetlobi spremenijo kemijske značilnosti proizvoda in vonj. S stekleničenjem na opredeljenem geografskem območju se hkrati zagotavlja sledljivost proizvoda. Proizvod je treba na opredeljenem območju prav tako označiti z etiketo zaradi sledljivosti.

3.6. *Posebna pravila za označevanje proizvoda, za katerega se uporablja registrirano ime*

Na etiketi mora biti jasno navedeno „προϊόν παραγόμενο από την Τριανταφυλλιά ‚*Rosa damascena*‘ η οποία καλλιεργείται στην κοινότητα Αγρού“ (proizvod, pridobljen iz vrtnic sorte *Rosa damascena*, gojenih v občini Agros).

4. **Jedrnata opredelitev geografskega območja**

Geografsko območje proizvodnje rožne vode „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ leži znotraj upravnih meja občine Agros, v okrožju Limassol.

5. **Povezava z geografskim območjem**

Proizvod „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ je znan po izraziti svežini vonja, ki spominja na vonj svežih vrtnic. Posebne značilnosti proizvoda izhajajo deloma iz uporabe zelo dišečih vrtnic sorte *Rosa damascena*, gojenih na opredeljenem geografskem območju. Drug dejavnik so znanje in izkušnje proizvajalcev, ki segajo od nabiranja in skozi celoten postopek destilacije. To znanje in izkušnje so se razvile skozi čas posebej za to, da se vonj vrtnic ohrani in prenese v proizvod. Te značilnosti proizvoda so prispevale k njegovemu slovesu, da je postal izjemno priljubljen med potrošniki.

Močan vonj surovine, tj. vrtnic sorte *Rosa damascena*, izhaja iz geofizikalnih razmer na opredeljenem geografskem območju. To leži na nadmorski višini 1 000 metrov in je sestavljeno predvsem iz naravne krnice, ki jo pred vetrovi s severa ščiti okoliško gorovje območja Troodos. Te razmere ustvarjajo mikroklimo, ugodno za gojenje vrtnic sorte *Rosa damascena*, koncentracijo eteričnih olj in razvoj močnega vonja vrtnic. Med zgodovinskimi navedbami vonja vrtnic sorte *Rosa damascena* iz Agrosa so opisi, kot „zaradi dišečih vrtnic drhtijo nosnice“ in „dišeče vrtnice, gojene v Agrosu“.

Da bi proizvod „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ ohranil močan vonj, proizvajalci uporabljajo metode, s katerimi se čim bolj ohrani vonj vrtnic od nabiranja do njihove dostave v predelovalni obrat ter med destilacijo in po njej.

Za dosego čim bolj koncentriranega vonja proizvajalci vrtnice nabirajo le ob zgodnjih jutranjih urah, ko se vonj ohrani v vlagi vrtnic. Nato zagotovijo, da so vrtnice pred deseto uro zjutraj pripeljane neposredno do predelovalnega obrata. Časovni razmik med nabiranjem in destilacijo je čim manjši, da se prepreči izguba vonja zaradi stresa ali izgube vlage. Čas prevoza je čim krajši, ker so razdalje med kmetijskimi gospodarstvi in predelovalnimi obrati (destilarna) zelo majhne, saj opredeljeno geografsko območje obsega le 10 km^2. Pomembna točka v postopku proizvodnje je prav tako ta, da se destilacija izvede takoj ali najpozneje v 24 urah po nabiranju. Tako se ohranijo zaželene aromatične značilnosti vrtnic.

Nato se za ohranjanje vonja med fazo predelave izkoristijo znanje in veščine, ki so jih razvili proizvajalci. Tako se zagotavlja, da se eterično olje med postopkom destilacije ne loči, s čimer se ohrani močan vonj, prisoten v proizvodu. Proizvajalci so se skozi čas, da bi ohranili vonj, odločili, da bodo rožno vodo „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ predelovali in tržili kot proizvod prve destilacije. Pred stekleničenjem se skladišči v hladnem prostoru, v katerem ni velikih temperaturnih razlik, pod plastjo destiliranega rožnega olja in brez dodatnega redčenja z vodo.

V občini Agros so rožno vodo „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ začeli proizvajati sočasno z gojenjem vrtnic sorte *Rosa damascena*, tj. približno v začetku 20. stoletja. Tedaj je imel učitelj, pionir s tega območja, zamisel o razširjanju dišečih vrtnic. Ustanovil je združenje učencev za razširjanje rožnega grma in osnoval prvo destilarno za proizvodnjo dišeče vode. V občini Agros so od tedaj ohranjali tradicijo. Lokalni mladi se od rane mladosti od staršev učijo gojiti in nabirati vrtnice, pri čemer je glavni cilj proizvodnja rožne vode „Ροδόσταγμα Αγρού/ Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“.

V starih kot tudi nedavnih navedbah so poudarjene posebne lastnosti proizvoda, tj. njegov močan vonj. V preteklosti so v tisku proizvod značilno opisali tako: „[...] vsi, ki si želijo pravo izjemno dišečo rožno vodo, naj poskušajo dobiti slavno rožno vodo iz Agrosa, ki je na Cipru zelo priljubljena in jo vse dobre družine zelo cenijo;“ ali „[...] proizvodnja slavne rožne vode iz Agrosa, ki je na Cipru zelo priljubljena, je ves čas pod nadzorom kmetijskega združenja iz Agrosa, katerega znak kakovosti zagotavlja, da gre za najboljšo rožno vodo s Cipra. Vsi, ki jo poskusijo, nehajo uporabljati vse druge rožne vode“.

K slovesu proizvoda so prispevali močan vonj vrtnice sorte *Rosa damascena*, gojene v Agrosu, ter znanje in veščine, ki so se razvili za to, da se vonj ohrani in prenese v rožno vodo „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“. Zato je v upravnih mejah občine Agros zelo gost nasad rožnih grmov sorte *Rosa damascena*.

Proizvod „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ je bil leta 2017 omenjen v publikaciji A taste of Cyprus – τα καλύτερα παραδοσιακά προϊόντα από το νησί της Κύπρου (Okus Cipra – najboljši tradicionalni proizvodi na otoku Ciper). Leta 2018 je bil na prireditvi Cyprus Eating Awards imenovan za ciprski proizvod leta, pri čemer je bil posebej omenjen njegov vonj (dišečnost). Omeniti je treba tudi, da je leta 2014 ciprski organ za telekomunikacije izdal telefonske kartice s sliko tega tradicionalnega proizvoda. Različne omembe proizvoda „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ so v knjigah, gastronomskih in turističnih vodnikih z navedbo skupnosti Agros, na spletiščih in v kuharskih oddajah, kot na primer Μαγειρική ΠΟΠ, epizoda 52. Živilska podjetja uporabljajo njegovo izjemno kakovost za promocijo lastnih proizvodov, kot na primer za sladoled in vrtnični sirup, izdelana iz rožne vode „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“. Leta 2008, ko je bil občini Agros podeljen naziv evropske destinacije odličnosti v kategoriji nesnovne kulturne dediščine, je bila glede na navedbo na spletišču omenjena tudi „slavna“ umetnost pridelave proizvoda. Proizvod ima poleg tega posebno mesto na vsakoletnem festivalu vrtnic, ki v občini Agros poteka od leta 2006 in je pomembna turistična znamenitost. Rožna voda „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ je zajeta tudi med proizvode, ki so pridobili znaka kakovosti „Cyprus breakfast“ in „Taste Cyprus Delightful Journeys“.

Povezava med občino Agros in proizvodi, pridobljenimi iz vrtnic sorte *Rosa damascena*, ki uspeva v regiji, se kaže tudi v družbenem življenju občine. Človeški dejavnik je neposredno povezan z gojenjem rožnih grmov za proizvodnjo rožne vode „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“; zgodaj zjutraj pred odhodom v šolo otroci tako kot v preteklosti spremljajo starše nabirat vrtnice. Ko so vrtnice ročno nabrane, se dostavijo v predelovalni obrat, otroci pa odidejo v šolo. Za prebivalce občine Agros je nabiranje vrtnic družinska dejavnost, pri kateri se spoštujejo navedene prakse. Proizvajalci še danes dosledno uporabljajo te prakse, da bi ohranili vonj in ga prenesli v proizvod „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“. Hkrati ohranjajo kakovost proizvoda, ki slovi po svojem vonju in dišečnosti, ter povezavo z občino Agros.

Sklic na objavo specifikacije

http://www.moa.gov.cy/moa/da/da.nsf/All/82B33F7D83ABF5A8C225879C00346BA5?OpenDocument